

ที่ พร ๐๐๒๓.๔/ว ๕๐๓

ศาลากลางจังหวัดแพร่

ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๔๐๐๐

๒๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๔๐๒๔

ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๑

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แจ้งว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ส่งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณา กรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้ ที่พักนักเรียนในจังหวัดเชียงรายทำให้เด็กเสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บเป็นจำนวนมาก โดยให้กระทรวงมหาดไทย กำชับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบหอพักสำหรับนักเรียนที่อยู่ในกำกับดูแลขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นทุกแห่งให้ดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ.๒๕๕๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จังหวัดจึงขอความร่วมมืออำเภอ ในฐานะกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๓๐๖๙ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ อย่างเคร่งครัดและต่อเนื่อง รวมทั้งแจ้งให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบหอพักสำหรับนักเรียนที่อยู่ในกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ให้ดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ.๒๕๕๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในเรื่องดังกล่าว รายละเอียดปรากฏ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.pharelocal.go.th หัวข้อ “หนังสือราชการ สดจ.แพร่”

จึงเรียนมาเพื่อทราบ สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในพื้นที่ทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายโชคดี อมรวัฒน์)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร.๐-๕๔๕๓-๔๑๑๙ ต่อ ๔๐๑-๔๐๓

๐๕
๗๗๖๒

๗๖/๒๑ ๑๔๐๐๖
๕๖๙๓
๑๔ ส.ร. ๒๕๖๑

ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๕๐๖๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน,
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๓๐๖๙ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ สม ๐๐๐๗/๓๘๓๑
ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ /

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดให้กำชับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบังคับใช้กฎหมายควบคุมอาคารในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีอาคารประเภทที่เข้าข่ายต้องตรวจสอบสภาพอาคารตามมาตรา ๓๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นควบคุมดูแลให้เจ้าของอาคารจัดให้มีผู้ตรวจสอบทำการตรวจสอบสภาพอาคารทุกปีตามที่กฎหมายกำหนด และกรณีอาคารอื่น ๆ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ตามความจำเป็นและความเป็นธรรมแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง และเจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินไม่อาจรอช้าไว้ได้ ให้มีคำสั่งตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๕๗ (พ.ศ. ๒๕๕๐) ข้อ ๗ ห้ามใช้อาคารทั้งหมดหรือบางส่วนไว้ก่อนจนกว่าจะมีการปรับปรุงแก้ไข รวมทั้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความช่วยเหลือหลังเกิดอุบัติเหตุตามอำนาจหน้าที่โดยเร็ว รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอเรียนว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ส่งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณา กรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้ที่พักนักเรียนในจังหวัดเชียงรายทำให้เด็กเสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บเป็นจำนวนมาก โดยให้กระทรวงมหาดไทยกำชับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบหอพักสำหรับนักเรียนที่อยู่ในกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งให้ดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ. ๒๕๕๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอความร่วมมือผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดให้ดำเนินการตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๓๐๖๙ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ อย่างเคร่งครัดและต่อเนื่อง รวมทั้งแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบหอพักสำหรับนักเรียนที่อยู่ในกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ให้ดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ. ๒๕๕๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในเรื่องดังกล่าว

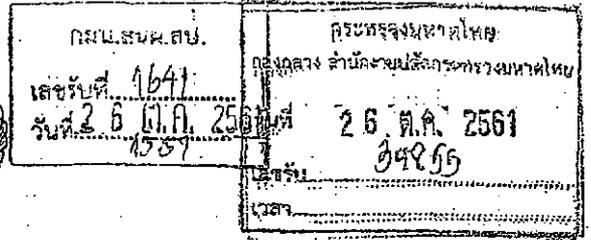
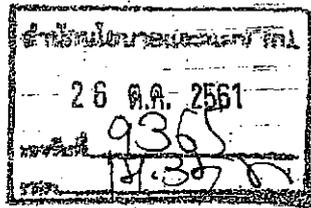
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติธร ยิ้มละมัย)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๒
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๕๑-๔๐๓๖
นายรัชฎา วาสาณนท์ ๐๘-๔๔๒๕-๖๖๗๔

ที่ สม ๐๐๐๙/ ๓๙๙๑

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ - ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กทม. ๑๐๒๑๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๒๖๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ จำนวน-๑๓ แผ่น

ด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นสมควรให้มีการตรวจสอบ กรณีเหตุเพลิงไหม้หอพักที่ตั้งอยู่ภายในโรงเรียนพิทักษ์เกียรติวิทยา อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ทำให้เด็กเสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บเป็นจำนวนมาก

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณากรณีการร้องเรียนข้างต้นแล้วเห็นว่า เหตุเพลิงไหม้เกิดจากอุบัติเหตุ ประกอบกับในเบื้องต้นหน่วยงานของรัฐและเอกชนได้ร่วมกันให้การช่วยเหลือแก่ครอบครัวเด็กที่ประสบเหตุ ทั้งในด้านเงินเยียวยา ค่ารักษาพยาบาล การศึกษา และการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ อันเป็นสิทธิที่ครอบครัวผู้ประสบเหตุควรได้รับ อีกทั้งยังปรับปรุงอาคารเพื่อป้องกันเหตุเพลิงไหม้ในอนาคต พยานหลักฐานจึงยังไม่เพียงพอที่จะรับฟังได้ว่ามีหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนกระทำหรือละเลยการกระทำจนเป็นเหตุให้เกิดเพลิงไหม้ทำให้เด็กได้รับอันตรายต่อชีวิตและบาดเจ็บสาหัสอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน จึงมีมติให้ยุติเรื่อง และให้มีข้อเสนอแนะมายังกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. ควรร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในการตรวจสอบสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือสถานพัฒนาและฟื้นฟูที่มีห้องสำหรับเด็กพักอาศัยไม่ว่าจะเป็นในลักษณะไป-กลับ หรือพักประจำ ให้จัดทะเบียนหรือดำเนินการให้มีมาตรฐานเป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพและสถานพัฒนาและฟื้นฟู พ.ศ. ๒๕๔๙ ที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนดตามความเหมาะสม

๒. ควรกำชับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบหอพักสำหรับนักเรียนที่อยู่ในกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งให้ดำเนินการเป็นไปตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

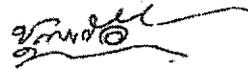
ทั้งนี้ สถานที่พักข้างต้นควรจัดให้มีทางหนีไฟ ป้ายบอกทางหนีไฟ อุปกรณ์ตรวจจับควัน เครื่องดับเพลิง และซ้อมหนีเพลิงไหม้เป็นประจำทุกปีเพื่อป้องกันการเกิดเหตุการณ์ในลักษณะดังกล่าว และกระทรวงมหาดไทยควรกำหนดมาตรการในการควบคุมการออกแบบ การติดตั้ง การตรวจสอบและบำรุงรักษา

/วิสดุ...

วัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ติดตั้งในสถานที่พักดังกล่าวให้เป็นไปตามมาตรฐานที่สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) กำหนด พร้อมกำหนดระยะเวลาการตรวจสอบคุณภาพไว้ด้วย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๑) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลเป็นประการใดโปรดแจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญเกื้อ สมนึก)

รองเลขาธิการ รักษาราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กลุ่มงานติดตามและสารบบสำนวน
โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๑๙๖๔ (บกขลัักษณ์)
โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๗๒

กสม. ๑

รายงานผลการตรวจสอบ

การละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๓ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

รายงานผลการตรวจสอบที่ ๒๖๗/๒๕๖๑

เรื่อง สิทธิเด็ก อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กรณีเหตุเพลิงไหม้ที่พักนักเรียนในจังหวัดเชียงรายทำให้เด็กเสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บเป็นจำนวนมาก

ผู้ร้อง -

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นสมควรให้มีการตรวจสอบ

ผู้ถูกร้อง -

๑. ความเป็นมา

มีเหตุเพลิงไหม้หอพักที่ตั้งอยู่ภายในโรงเรียนพิทักษ์เกียรติวิทยา อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นเหตุให้มีนักเรียนเสียชีวิต จำนวน ๑๗ ราย และได้รับบาดเจ็บ จำนวน ๕ ราย กรณีอาจมีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้น

๒. การพิจารณาเบื้องต้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๒๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ พิจารณาจากข้อเท็จจริงเบื้องต้นแล้วเห็นว่า พฤติการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นกรณีเกี่ยวกับสิทธิเด็กอันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕ จึงมีมติเห็นสมควรให้มีการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน เป็นคำร้องที่ ๒๙๙/๒๕๖๐ ตามนัยมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

/๓. การตรวจสอบ ...

๓. การตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการด้านสิทธิเด็กและการศึกษาดำเนินการตรวจสอบ ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ต่อมาคณะอนุกรรมการด้านสิทธิเด็กและการศึกษาสิ้นสุดวาระลงในวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๐ อันเป็นวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปตามหน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยพิจารณาประกอบพยานหลักฐานจากผู้เสียหายและเอกสารชี้แจงข้อเท็จจริงของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๑ การชี้แจงและพยานหลักฐานจากผู้เสียหาย

ครอบครัวของผู้เสียหาย จำนวน ๒๑ ครอบครัว ได้ให้ถ้อยคำในเรื่องของเงินเยียวยาใกล้เคียงกับจำนวนที่หน่วยงานต่าง ๆ แจกจ่าย ส่วนเงินบริจาคจากภาคเอกชนจำนวนรวมไม่ได้ เช่น เงินเยียวยากรณีผู้เสียชีวิตที่มาจากเงินบริจาค จำนวน ๗๕๐,๐๐๐ บาท เงินชดเชยจากบริษัทประกันชีวิตที่โรงเรียนฯ ทำให้ให้นักเรียน รายละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท เงินชดเชยจากโรงเรียนฯ รายละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท และเงินเยียวยาจากธนาคารออมสิน จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท เป็นต้น

๓.๒ การชี้แจงและพยานหลักฐานจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๒.๑ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงราย มีหนังสือ ที่ ชร ๐๐๐๕/๓๗๖๑ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สรุปว่า จากเหตุการณ์ดังกล่าวมีหน่วยงานต่าง ๆ เข้าให้การช่วยเหลือครอบครัวเด็กนักเรียนที่ประสบเหตุ ทั้งในด้านเงินเยียวยา การอำนวยความสะดวกในการส่งศพไปประกอบพิธีกรรมตามภูมิสำเนา และการเยียวยาเรื่องสภาพจิตใจ เป็นต้น

๓.๒.๒ จังหวัดเชียงรายมีหนังสือ ที่ ศธ ๐๒๖๘/๒๕๑๘๗ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๐ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สรุปว่า กรณีดังกล่าวมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การช่วยเหลือจำนวนมาก ทั้งในด้านเงินเยียวยาและการรักษาพยาบาล เช่น สำนักนายกรัฐมนตรีและกระทรวงศึกษาธิการส่งผู้แทนเข้าร่วมมอบเงินเยียวยาและเยี่ยมให้กำลังใจ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒ ร่วมกันให้การช่วยเหลือด้านการศึกษา และธนาคารออมสินได้มอบเงินเยียวยาให้แก่ครอบครัวผู้ประสบเหตุ เป็นต้น

๓.๒.๓ นายนิคม นามเสถียร นายกเทศมนตรีตำบลเวียงป่าเป้า ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ ความโดยสรุปว่า โรงเรียนพิทักษ์เกียรติวิทยาเป็นโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ตั้งอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลเวียงป่าเป้า เทศบาลฯ ให้การช่วยเหลือโดยการบริจาคเครื่องนุ่งห่ม และนำอาหารไปร่วมบริจาคให้ผู้ประสบเหตุ นอกจากนี้ยังเปิดบัญชีธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (สำนักงานย่อยเวียงป่าเป้า) รับบริจาคเงินช่วยเหลือจากชาวบ้านได้ประมาณ ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และอำเภอเวียงป่าเป้าเปิดบัญชีธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาเวียงป่าเป้า รับบริจาคเงินได้ประมาณ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในส่วนของผู้ได้รับบาดเจ็บ โรงพยาบาลเวียงป่าเป้าได้ให้การรักษาโดยไม่เก็บค่ารักษา ส่วนผู้ป่วยที่มีอาการบาดเจ็บสาหัส ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายได้ประสานกับโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์เพื่อให้การรักษาต่อไป นอกจากนี้ยังมีเจ้าหน้าที่ทหารเข้าให้ความสะดวกวันละประมาณ ๓๐ - ๔๐ นาย โดยช่วยขนของที่มีผู้บริจาคไปให้ที่บ้านของผู้เสียหาย ช่วยส่งศพผู้เสียชีวิตและญาติผู้เสียชีวิตกลับไปที่ภูมิลำเนา และยังมีผู้มีจิตศรัทธาเดินทางมาช่วยเหลือกันอย่างต่อเนื่อง

ในส่วนของหอพักที่เกิดเหตุชื่อว่า สถานสงเคราะห์บ้านเด็กร่วมใจของมูลนิธิพันธกิจสุขสันต์ ไม่ถือว่าเป็นหอพักตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘* แต่มีลักษณะเป็นโรงนอน จึงอยู่ในความดูแลของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงราย โดยสำนักงานพัฒนาสังคมฯ จะลงตรวจลักษณะอาคารหอพักของโรงเรียนฯ ทุกปีว่าถูกต้องตามมาตรฐานหรือไม่

๓.๒.๔ ครูโรงเรียนพิทักษ์เกียรติวิทยาให้ข้อเท็จจริงตามบันทึกการให้ถ้อยคำลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ สรุปได้ว่า โรงเรียนพิทักษ์เกียรติวิทยาเป็นโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เปิดสอนตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ ปัจจุบันมีนักเรียนประมาณ ๔๐ คน เดินทางไปกลับทุกวัน แต่จะมีนักเรียนของมูลนิธิพันธกิจสุขสันต์ (องค์กรสาธารณประโยชน์) มาเรียนร่วมด้วย โดยมูลนิธิฯ จะรับเด็กไว้พักประจำช่วงเปิดเทอมและมีหอพักเป็นของตนเอง ไม่เกี่ยวกับโรงเรียนฯ หลังเกิดเหตุเพลิงไหม้โรงเรียนฯ ได้ให้เด็กนักเรียนของมูลนิธิฯ มาพักอยู่ที่โรงเรียนฯ ชั่วคราวจนกว่ามูลนิธิฯ จะสร้างหอพักเสร็จ (ปัจจุบันยังไม่ได้สร้างเนื่องจากมูลนิธิฯ ยังไม่มีงบประมาณ) โดยให้เด็กนักเรียนหญิง-ชาย (นักเรียนหญิง ๕ คน และนักเรียนชาย ๑๐ คน) พักอยู่ที่ตึกปูนชั้นเดียวใกล้กับห้องธุรการของครู ภายในแบ่งเป็นห้องพักนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ปกติจะมีครูเวรอยู่ประจำเพื่อดูแลเด็กในช่วงกลางคืน และมี

/แม่บ้าน ...

* พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“หอพัก” หมายความว่า สถานที่ที่รับผู้พักตามพระราชบัญญัตินี้เข้าพักอาศัยโดยมีการเรียกเก็บค่าเช่า

แม่บ้านของมูลนิธิฯ ช่วยดูแล ส่วนในภาคการศึกษาที่ ๒ โรงเรียนฯ จะให้นักเรียนชายไปพักที่บ้าน เมธาเนีย ซึ่งมีลักษณะเป็นบ้านพักสองชั้นกึ่งปูนกึ่งไม้ ส่วนหอพักที่ถูกไฟไหม้ดังกล่าวได้ถูกทุบแล้ว

๓.๒.๕ คำรวจจตุรภาค ๕ มีหนังสือ ที่ คช ๐๐๒๐.๒๒๑(กลุ่มงานสอบสวน)/ ๘๔๘๔ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สรุปว่า หอพักที่เกิดเหตุเพลิงไหม้เป็นอาคาร ๒ ชั้น ก่อสร้างด้วยคอนกรีต ปูพื้นชั้นสองด้วยไม้ปาร์เก้ โครงหลังคาเป็นไม้ มุงกระเบื้อง โดยชั้นล่างใช้เป็นห้องกิจกรรมและห้องอาหาร ส่วนชั้นที่สองใช้เป็นที่พักเด็กนักเรียนหญิง ขณะเกิดเหตุมีผู้พักอยู่ในอาคาร จำนวน ๓๖ คน เป็นเด็กนักเรียนหญิง จำนวน ๓๕ คน และเจ้าหน้าที่ รุกรการของโรงเรียนพิทักษ์เกียรติวิทยาทำหน้าที่ดูแลเด็กในสถานสงเคราะห์ จำนวน ๑ คน จากการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุและผลการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุของพิสูจน์หลักฐานจังหวัดเชียงรายเชื่อว่า เพลิงไหม้ได้ลุกลามขึ้นก่อนที่ด้านหลังข้างซ้ายของบริเวณพื้นที่ทำกิจกรรมในห้องโถง ชั้นที่ ๑ ของอาคารที่เกิดเหตุ ส่วนสาเหตุการเกิดเพลิงไหม้ครั้งนี้เกิดจากการหลุดหลวม (loose contact) ระหว่างขั้วหลอด กับขาพลาสติกของชุดหลอดฟลูออเรสเซนต์ ทำให้เกิดความร้อนสะสมที่บริเวณขาพลาสติกของชุดหลอด ฟลูออเรสเซนต์ เป็นเหตุให้ขาพลาสติกเกิดการหลอมหรือเกิดความร้อนสะสม จนถึงอุณหภูมิติดไฟของ ขาพลาสติก ทำให้ขาพลาสติกลุกไหม้ตกลงไปถูกกับวัสดุที่เป็นเชื้อเพลิงบริเวณจุดต้นเพลิง เช่น เสื้อผ้า และพรม ทำให้เกิดการติดไฟและลุกลามไหม้เกิดความเสียหายดังที่ปรากฏ

คณะพนักงานสอบสวนของตำรวจจตุรภาค ๕ ได้รับเป็นสำนวนชั้นสูตรพลิกศพซึ่ง เป็นการตายโดยผิดธรรมชาติ^๖ และได้รับรวบรวมพยานหลักฐานแล้วมีความเห็นว่า เป็นกรณีความตายมิได้ เป็นผลแห่งการกระทำความผิดอาญา แต่เป็นการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ พนักงานสอบสวนจึงได้แจ้งข้อกล่าวหาแก่มูลนิธิพันธกิจสุขสันต์ โดยนางสมศรี สีห์พิทักษ์เกียรติ ประธานกรรมการมูลนิธิพันธกิจสุขสันต์ ผู้ต้องหาทราบแล้วและให้การรับสารภาพตลอดข้อกล่าวหา พนักงานสอบสวนจึงได้ทำการเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหา เป็นเงินจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท ซึ่งผู้ต้องหา ยินยอมให้เปรียบเทียบปรับและชำระค่าปรับแล้ว ตามคดีเปรียบเทียบที่ ๗๒/๒๕๕๙ และ ๗๓/๒๕๕๙

จึงได้ ...

^๖ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๔๘ เมื่อปรากฏแน่ชัดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลใดตายโดยผิดธรรมชาติ หรือตายใน ระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงาน ให้มีการชันสูตรพลิกศพ เว้นแต่ตายโดยการประหารชีวิตตามกฎหมาย

การตายโดยผิดธรรมชาตินั้น คือ

- (๑) ฆ่าตัวตาย
- (๒) ถูกผู้อื่นทำให้ตาย
- (๓) ถูกสัตว์ทำร้ายตาย
- (๔) ตายโดยอุบัติเหตุ
- (๕) ตายโดยยังมิปรากฏเหตุ

จึงได้ส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการจังหวัดเชียงรายพิจารณา พนักงานอัยการพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกรณีความตายมิได้เป็นผลแห่งการกระทำความผิดอาญา และผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายได้เห็นชอบแล้ว

๓.๒.๖ อำเภอเวียงป่าเป้ามีหนังสือ ที่ ขร ๐๓๑๘.๓/๓๓๕๘ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สรุปว่า เหตุเกิดไฟไหม้หอพักนักเรียนที่ตั้งอยู่ในโรงเรียนพิทักษ์เกียรติวิทยา เลขที่ ๙ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลเวียง เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙ มีผู้เสียชีวิต ๑๗ คน บาดเจ็บ ๕ คน ได้ให้ความช่วยเหลือรวมเป็นเงินจำนวน ๑๖,๓๘๕,๐๓๙ บาท มีนักเรียนที่ได้รับบาดเจ็บสาหัส จำนวน ๒ ราย คือ (๑) เด็กหญิงรดา อาเซาะ อาการบาดเจ็บเกิดจากการสูดดมควันไฟเข้าไปเป็นจำนวนมากทำให้มีอาการทางสมองและกล้ามเนื้ออ่อนแรง ปัจจุบันยังต้องเข้ารับการรักษาจากโรงพยาบาลอย่างต่อเนื่อง และ (๒) เด็กหญิงรินทร์ทิพย์ อาจู่ ได้รับบาดเจ็บบริเวณหลังและเท้าซ้าย อาการปัจจุบันยังมีผลบริเวณเท้าซ้ายทำให้เท้าผิดรูป การเดินผิดปกติ และยังคงเข้ารับการรักษาอาการตามแพทย์นัด

๓.๒.๗ โรงเรียนพิทักษ์เกียรติวิทยามีหนังสือ ที่ พ.ว. ๖๔/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สรุปว่า

(๑) หอพักที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ชื่อว่า หอพักบ้านเด็กร่วมใจ อยู่ในความดูแลของมูลนิธิพันธกิจสุขสันต์ (องค์กรสาธารณประโยชน์) โดยโรงเรียนฯ ทำประกันชีวิตกับบริษัท สยามชีวิต ประกันภัย จำกัด (มหาชน) ให้แก่เด็กทุกรายตั้งแต่เข้าเรียน เมื่อเกิดเหตุได้ดูแลด้านเอกสารแก่เด็กเพื่อแสดงตัวตนในการรับเบี้ยประกันชีวิต ในกรณีเสียชีวิต บริษัทฯ จะจ่ายเบี้ยประกันภัยให้ครอบครัวรายละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท และกรณีเกิดอุบัติเหตุพิเศษ เช่น เพลิงไหม้ บริษัทฯ จะจ่ายค่าประกันภัยเพิ่มรายละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่นักเรียน คณะกรรมการโรงเรียนฯ จึงมีมติให้มอบเงินส่วนที่บริษัทฯ มอบให้โรงเรียนฯ สมทบมอบให้แก่ผู้ปกครองที่สูญเสียบุตร รวมเป็นเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท และประสานงานด้านเอกสารให้แก่เด็กที่ได้รับบาดเจ็บเพื่อรับเงินประกันในการรักษาพยาบาลค่าชดเชยที่พึงได้รับตามอนุสัญญาในกรมธรรม์

(๒) โรงเรียนฯ ให้เด็กนักเรียนที่ประสบเหตุไฟไหม้เรียนฟรี โดยไม่เก็บค่าธรรมเนียมต่าง ๆ แต่ไม่ครอบคลุมถึงโรงเรียนอื่นที่นักเรียนย้ายไปเรียน

(๓) โรงเรียนฯ ได้ประสานงานกับบริษัท เอไอเอ จำกัด เพื่อให้ทุนการศึกษาแก่เด็ก โดยในระดับประถมศึกษาได้รับทุนการศึกษาเป็นเงินจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้รับทุนการศึกษาเป็นเงินจำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อปี และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้รับทุนการศึกษาเป็นเงินจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อปี ทั้งนี้ ไม่ได้กำหนดว่าต้องเรียนโรงเรียนใด นอกจากนี้ โรงเรียนฯ ยังได้ประสานกับมูลนิธิไทย-จีน ยูนนาน เพื่อมอบทุนการศึกษาต่อจากบริษัท เอไอเอ จำกัด ให้แก่เด็กที่ประสงค์จะศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีอีกด้วย

/(๕) ...

(๔) ช่วงเกิดเหตุ โรงเรียนฯ ได้เปิดบัญชีรับบริจาคเงินช่วยเหลือผู้ประสบเหตุเพลิงไหม้และได้มอบเงินช่วยเหลือทั้งหมดให้แก่ครอบครัวผู้ประสบเหตุเพลิงไหม้ด้วยแล้ว โดยได้แบ่งเงินบางส่วนเป็นค่าใช้จ่ายของโรงเรียนฯ ในการซื้ออาหารและเครื่องคั้นมาเลี้ยงผู้ปกครองและประชาชนที่มาอยู่ที่โรงเรียนฯ เป็นเวลา ๒ เดือน

(๕) หลังจากปิดรับบริจาคและมอบเงินให้กับผู้ปกครอง เหลือ ๒ บัญชีที่โรงเรียนฯ ยังเปิดไว้คือ ๑) บัญชีเพื่อการรักษาพยาบาลระยะยาว จุดประสงค์เพื่อใช้สำหรับผู้บาดเจ็บที่ต้องทำการรักษาระยะยาว และ ๒) บัญชีเพื่อการสร้างอาคารพัฒนาผู้เรียน จุดประสงค์เพื่อสร้างอาคารหอพักหลังใหม่ให้แก่เด็กของมูลนิธิฯ แต่ผู้ปกครองของเด็กที่ประสบเหตุเพลิงไหม้ได้ยื่นความประสงค์ขอให้โรงเรียนฯ แบ่งเงินจากบัญชีทั้งสองรายไปให้ครอบครัวผู้เสียหาย โรงเรียนฯ จึงได้มอบเงินจำนวนดังกล่าวให้อำเภอเวียงป่าเป้ากับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ดำเนินการ สรุปลงแล้วเงินทั้งสองบัญชีได้มอบให้ครอบครัวผู้เสียหายรายละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๓.๒.๘ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงรายมีหนังสือที่ ขร ๐๐๐๕/๓๑๒๑ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สรุปรว่า หอพักที่เกิดเหตุไม่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นหอพักตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘ (ปัจจุบันหอพักอยู่ภายใต้การกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) มูลนิธิพันธกิจสุขสันต์ได้ขอขึ้นทะเบียนเป็นสถานสงเคราะห์เด็กชื้อ บ้านเด็กร่วมใจ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานพัฒนาสังคมฯ ซึ่งสำนักงานพัฒนาสังคมฯ ได้ให้คำแนะนำมูลนิธิพันธกิจสุขสันต์ให้ส่งเด็กกลับสู่ครอบครัว และได้ดำเนินการทำเรื่องปิดสถานสงเคราะห์บ้านเด็กร่วมใจแล้ว

๓.๒.๙ มูลนิธิพันธกิจสุขสันต์ (องค์กรสาธารณประโยชน์) มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สรุปรว่า มูลนิธิฯ ได้รื้อถอนหอพักดังกล่าวเรียบร้อยแล้วและได้ให้การช่วยเหลือดังต่อไปนี้

(๑) มูลนิธิฯ เป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ไม่ใช่องค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ จึงสามารถช่วยเหลือครอบครัวเด็กที่เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บเป็นจำนวนเงินครอบครัวละ ๑๐,๐๐๐ บาท ตามกำลังทรัพย์

(๒) ให้การช่วยเหลือเด็กที่รอดชีวิตจากเหตุการณ์ดังกล่าว โดยจัดให้พักในบริเวณโรงเรียนพิทักษ์เกียรติวิทยาและให้การดูแลเรื่องอาหาร เสื้อผ้า และค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันตลอดปีการศึกษา ๒๕๕๙ โดยในปีการศึกษา ๒๕๖๐ นักเรียนดังกล่าวได้แสดงความจำนงขอกลับไปอยู่กับครอบครัว และกลับไปเรียนต่อตามภูมิภาคเอนาเดิม ยกเว้นเด็กนักเรียนบางรายที่ยังเรียนในโรงเรียนพิทักษ์เกียรติวิทยา คือ เด็กหญิงสุนันท์ อุษยิธ และเด็กหญิงจิตรลดา ผาด่าน

(๓) ปีการศึกษา ๒๕๖๐ ได้ปรับปรุงหอพักเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิฯ เป็นที่พักชั่วคราวสำหรับนักเรียนชาย ๑ ห้อง ห้องทำงานของเจ้าหน้าที่ ๑ ห้อง ห้องรับรอง ๑ ห้อง ห้องครัว ๑ ห้อง

ฯ/ห้องพักครู ...

ห้องพักครู ๑ ห้อง และห้องรับประทานอาหาร ๑ ห้อง ส่วนนักเรียนหญิงได้ปรับปรุงห้องเรียนอนุบาล เป็นห้องพักชั่วคราว ๑ ห้อง

(๔) ปัจจุบันมูลนิธิฯ มีเด็กอยู่ในความดูแลทั้งสิ้น ๑๓ คน แยกเป็น เด็กผู้ชาย ๘ คน เด็กผู้หญิง ๕ คน ซึ่งเป็นเด็กที่อาศัยอยู่บริเวณคอยช้าง อำเภอแม่สรวย อำเภอ พญาเม็งราย อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็กที่ครอบครัวมีฐานะยากจนและย้าย ที่ทำงานบ่อย ในจำนวนนี้มีเด็กนักเรียนบางรายที่อยู่ในความดูแลของมูลนิธิฯ ก่อนเหตุเพลิงไหม้ จุดประสงค์ที่รับเด็กมาดูแลคือ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่ผู้ด้อยโอกาสและเพื่อกิจการ สาธารณประโยชน์

(๕) มูลนิธิฯ ได้มีมาตรการดูแลรักษาความปลอดภัยเพื่อไม่ให้เกิดเหตุ ในลักษณะดังกล่าว เช่น ติดตั้งเครื่องตรวจจับควันในอาคารทุกอาคารและทุกห้อง ติดตั้งถังดับเพลิงใน อาคารทุกอาคารทั้งภายในและภายนอก ตรวจสอบเครื่องดับเพลิงโดยผู้เชี่ยวชาญอยู่เสมอ ติดตั้ง ไฟฉุกเฉิน เขียววิทยากรมาให้ความรู้เรื่องการป้องกันอัคคีภัยปีละ ๑ ครั้ง จัดทำจตุรรมผลและซ้อมหนีไฟ ปีละ ๒ ครั้ง

(๖) โรงเรียนพิทักษ์เกียรติวิทยาเป็นโรงเรียนที่อยู่ภายใต้ความดูแลของ มูลนิธิฯ มีคณะกรรมการมูลนิธิฯ เป็นผู้ดูแล และมีระบบการบริหารภายในแยกส่วนออกจากกัน คือ ประธานมูลนิธิฯ มีอำนาจสั่งการบริหารงานภายในมูลนิธิฯ ส่วนโรงเรียนพิทักษ์เกียรติวิทยา มีประธาน มูลนิธิฯ เป็นเจ้าของโรงเรียนในตำแหน่งผู้รับใบอนุญาตมีอำนาจในการสั่งการ และมีครูเป็นเจ้าหน้าที่ ทำงานในระบบโรงเรียน แบ่งเป็นหน้าที่ต่าง ๆ คือ ผู้จัดการโรงเรียน ผู้อำนวยการ แม่ครัว และนักการ ภารโรง

๓.๒.๑๐ โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์มีหนังสือ ที่ ขร ๐๐๓๒.๑๐๑.๑/ ๓๖๕๗๕ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สรุปรว่า กรณีเกิดเหตุไฟไหม้หอพักเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙ มีศพผู้เสียชีวิตส่งมาชันสูตรพลิกศพ จำนวน ๑๗ ศพ และมีเด็กนักเรียนได้รับการรักษาในโรงพยาบาลฯ จำนวน ๒ คน คือเด็กหญิงนรินทร์ทิพย์ อาจู เป็นการรักษาโรคทางศัลยกรรม และเด็กหญิงรดา อาเซาะ มีภาวะหายใจ ปอดบวมจากการสำลัก

๓.๒.๑๑ โรงพยาบาลเวียงป่าเป่ามีหนังสือ ที่ ขร ๐๐๓๒.๓๐๑/๑๘๑๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สรุปรว่า มีเด็กที่ประสบเหตุ เพลิงไหม้หอพักเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลฯ จำนวน ๓๓ คน โดยมีเด็กที่ส่งไปรักษาต่อ ๒ ราย และนอนรักษาต่อ ๒ ราย ซึ่งรายเด็กหญิงรดา อาเซาะ ผลการตรวจ MRI ปรากฏว่า สมองขาดออกซิเจน วางแผนการดูแลแบบประคับประคอง ปัจจุบันผู้ป่วยเริ่มเดินได้ พูดสื่อสารได้ ยังจำเหตุการณ์ในอดีตไม่ได้ สามารถช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้ แม้มักจะมองเห็น เลื่อนราง อ่านหนังสือไม่ได้ แต่สามารถขี่จักรยานได้ ทางทีมฟื้นฟูจึงได้ส่งต่อให้ผู้ป่วยเรียนภาษาเบรลล์ที่ จังหวัดเชียงใหม่

๓.๒.๑๒ โรงพยาบาลมหาสารนครเชียงใหม่มีหนังสือ ที่ ศธ ๖๕๙๓(๘).๒/๕๖๓ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สรุปล่า เด็กหญิงรดา อาเฮาะ มีปัญหาเรื่องการมองเห็นและปัญหาเรื่องระบบประสาท (extrapyramidal system) ผู้ป่วยมีอาการบิดเกร็งกล้ามเนื้อตลอดเวลา ทางโรงพยาบาลฯ ได้ให้การรักษาเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ และแนะนำให้ส่งตัวไปดูแลต่อที่โรงพยาบาลใกล้บ้าน ภาพถ่ายสมอง MRI รอบแรกพบความผิดปกติหลายตำแหน่ง เมื่อผู้ป่วยกลับมา F/U ที่ OPD เมื่อต้นปี ๒๕๖๐ พบว่า อาการทั่วไปดีขึ้น สามารถเดินได้ แต่มีปัญหาการมองเห็น และได้ทำการตรวจ MRI F/U เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ พบภาพถ่ายสมองดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้ป่วยยังมีนัดตรวจกับหมอค่าเป็นระยะต่อไป

๓.๒.๑๓ นางสาวนวลจันทร์ คำแปง ตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชำนาญงาน ผู้แทนของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยไคร้ ได้ให้ข้อเท็จจริงตามบันทึกการให้ถ้อยคำ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๑ สรุปล่าได้ว่า ทีมแพทย์ได้เข้าทำการรักษาพร้อมทำกายภาพบำบัดเพื่อช่วยดูแลเกี่ยวกับการเคลื่อนไหว ซึ่งเด็กหญิงรินทร์ทิพย์จะมีปัญหาเรื่องข้อศอกและเข่าที่เกิดพังผืดทำให้ขยับตัวลำบาก ทีมแพทย์ให้การรักษามาจนถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๙ เป็นเวลาประมาณ ๗ เดือน และไม่ได้เข้าไปรักษาอีกเนื่องจากมีบุคลากรของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยไคร้บางส่วนย้ายไปปฏิบัติงานที่อื่น จึงทำให้มีบุคลากรไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน ส่วนทีมกายภาพบำบัดได้ติดตามดูแลอาการต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๖๐ มีการติดตามอาการประมาณ ๔ ครั้ง ซึ่งเด็กหญิงรินทร์ทิพย์สามารถเดินได้แต่ไม่ปกติ ต้องเดินลากขา ส่วนแขนซ้ายยังมีปัญหาพังผืดช่วงได้รั้งแล้ว ในมุมมองของนักกายภาพบำบัด หากไม่เข้ารับการรักษอย่างต่อเนื่องอาจมีผลต่อการเจริญเติบโต เนื่องจากอาจมีปัญหากล้ามเนื้อเนื้อหดรัด อย่างไรก็ตาม นักกายภาพบำบัดเห็นว่าอาการบาดเจ็บของเด็กหญิงรินทร์ทิพย์สามารถรักษาให้หายขาดได้โดยวิธีการผ่าตัดและทำกายภาพบำบัดอย่างต่อเนื่อง

๓.๒.๑๔ นายชาตินันท์ เลเซอร์ บิดาของเด็กหญิงรดา อาเฮาะ ให้ข้อเท็จจริงตามบันทึกการให้ถ้อยคำ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๑ สรุปล่าได้ว่า ปัจจุบันเด็กหญิงรดา อายุ ๑๔ ปี เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือในพระบรมราชานุเคราะห์ จังหวัดเชียงใหม่^๑ แต่โรงเรียนฯ แจ้งว่าจะทำเรื่องประสานให้เด็กหญิงรดาไปศึกษาต่อที่โรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล^๒ จังหวัดเชียงราย เพื่อให้เหมาะสมกับระดับการเรียนรู้ของเด็ก ปัจจุบันเด็กหญิงรดายังมีอาการกล้ามเนื้อ

/อ่อนแรง ...

^๑ โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ ในพระบรมราชานุเคราะห์ จังหวัดเชียงใหม่ จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น (ตาบอด) ตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่หลากหลายรูปแบบ ในลักษณะอยู่ประจำ (กินนอนในโรงเรียน) มีเขตพื้นที่บริการ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ

^๒ โรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล บริการการศึกษาแก่นักเรียนเพื่อช่วยเหลือเด็กพิการด้านสติปัญญาในจังหวัดเชียงราย พะเยา และลำปาง เข้ารับการศึกษาล่าเรียนและพัฒนาตามศักยภาพ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

อ่อนแรง สายตาดีขึ้น สามารถมองเห็นได้ประมาณร้อยละ ๘๐ สมองมีความจำไม่ค่อยดีถ้าเทียบกับเด็กปกติ โดยทำการรักษาที่โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ นัดครั้งต่อไปวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๑ ซึ่งตอนนี้ตนกังวลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพในอนาคตของเด็กหญิงรดา เนื่องจากอาจจะต้องทำงานกับคนในลักษณะเดียวกัน และหากมีแนวทางการรักษาที่ดีขึ้น ตนก็อยากให้การได้รับการรักษาต่อไป

๓.๒.๑๕ บริษัท เอไอเอ จำกัด มีหนังสือ ที่ กม. ๔๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สรุปว่า บริษัทฯ ได้มอบทุนการศึกษาให้นักเรียนโรงเรียนพิทักษ์เกียรติวิทยาที่รอดชีวิตจากเหตุเพลิงไหม้หอพัก จำนวน ๒๑ คน จนกระทั่งศึกษาจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ แบ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ มอบให้คนละ ๑๐,๐๐๐ บาทต่อปี นักเรียนที่ศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ มอบให้คนละ ๒๐,๐๐๐ บาท ต่อปี และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ มอบให้คนละ ๓๐,๐๐๐ บาทต่อปี โดยนักเรียนทั้ง ๒๑ คน จะได้รับจนกระทั่งเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในปี ๒๕๗๒ ซึ่งทุนการศึกษานี้จะมอบให้กับนักเรียนที่ยังมีสถานะเป็นนักเรียนอยู่ ไม่ว่าจะย้ายโรงเรียนหรือไม่ก็ตาม ในปี ๒๕๕๙ บริษัทฯ ได้ส่งจ่ายเช็คในนามนักเรียนเพื่อนำไปเข้าบัญชีตนเอง และในปี ๒๕๖๐ บริษัทฯ ได้จัดส่งจดหมายไปยังผู้ปกครองเพื่อขอความร่วมมือให้ส่งหลักฐานการศึกษาและข้อมูลการติดต่อด้วย

๔. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาข้อเท็จจริงจากผู้เสียหาย บุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังในเบื้องต้นได้ว่า มูลนิธิพิทักษ์จิตสุสันต์ (องค์กรสาธารณประโยชน์) ได้ขอขึ้นทะเบียนเป็นสถานสงเคราะห์เด็กชื่อบ้านเด็กร่วมใจ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงราย มีพื้นที่อยู่ในบริเวณเดียวกับโรงเรียนพิทักษ์เกียรติวิทยา ตำบลเวียง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย มีหอพักชื่อบ้านเด็กร่วมใจ เป็นอาคาร ๒ ชั้น ก่อสร้างด้วยคอนกรีต ปูพื้นชั้นสองด้วยไม้ปาร์เก้ โครงหลังคาเป็นไม้มุงกระเบื้อง ชั้นล่างใช้เป็นห้องกิจกรรมและห้องอาหาร ส่วนชั้นที่สองใช้เป็นที่พักเด็กนักเรียนหญิง และมีบันไดขึ้นชั้นสองอยู่ระหว่างกลางของตึก ตึกดังกล่าวก่อสร้างมาแล้วเป็นเวลาประมาณ ๔๐ ปี เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เวลาประมาณ ๒๓.๐๐ นาฬิกา ได้เกิดเหตุเพลิงไหม้หอพักบ้านเด็กร่วมใจ เป็นเหตุให้มีเด็กนักเรียนเสียชีวิต จำนวน ๑๗ ราย บาดเจ็บสาหัส จำนวน ๒ ราย และบาดเจ็บเล็กน้อย จำนวน ๓ ราย

ในเบื้องต้นมีเด็กที่ได้รับบาดเจ็บและเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเวียงป่าเป้า จำนวน ๓๓ คน โดยเด็กที่ได้รับบาดเจ็บสาหัส ๒ คน คือ เด็กหญิงรดา อาเชาะ มีภาวะสมองขาดออกซิเจน และดวงตาทั้งสองข้างมองเห็นเลือนราง ได้ถูกส่งตัวไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ปัจจุบันอาการภายนอกดีขึ้น มองเห็นได้ประมาณร้อยละ ๘๐ แต่จากการที่สมองขาดออกซิเจนทำให้ระบบประสาทการเรียนรู้ช้ากว่าเด็กปกติ จึงยังต้องรักษาตัวต่อเนื่องที่โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ต่อไป

ปัจจุบัน ...

ปัจจุบันเด็กหญิงรดาอายุ ๑๔ ปี และกำลังจะย้ายไปศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่โรงเรียน
ปัญญานุกูล จังหวัดเชียงราย อีกรายคือ เด็กหญิงนรินทร์ทิพย์ อายุ มีบาดแผลจากการถูกไฟไหม้
ทั้งร่างกาย และกลับไปรักษาตัวที่บ้าน โดยมีทีมแพทย์จากโรงพยาบาลแม่สรวยและโรงพยาบาลส่งเสริม
สุขภาพตำบลบ้านห้วยไคร้ให้การดูแล ปัจจุบันอาการภายนอกดีขึ้น แต่ยังมีปัญหาเรื่องการเคลื่อนไหว
เพราะมีพังผืดซึ่งเป็นผลจากการถูกไฟคลอก ทีมแพทย์ที่ทำการรักษาให้ความเห็นในเบื้องต้นว่า อาการ
ของเด็กหญิงนรินทร์ทิพย์สามารถรักษาให้ดีขึ้นได้ด้วยวิธีการผ่าตัดร่วมกับการทำกายภาพบำบัดอย่าง
ต่อเนื่อง หากเด็กหญิงนรินทร์ทิพย์ไม่ได้รับการรักษาที่ต่อเนื่อง อาจส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตใน
อนาคตอันเนื่องมาจากปัญหากล้ามเนื้อหดรั้ง

หลังจากเกิดเหตุได้มีการรื้อถอนหอพักบ้านเด็กร่วมใจ โดยมูลนิธิพันธกิจสุขสันต์
ได้ปรับปรุงหอพักเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิฯ เป็นที่พักรักษาตัวสำหรับนักเรียนชาย และปรับปรุงห้องเรียน
อนุบาลเป็นห้องพักสำหรับนักเรียนหญิง โดยมีมาตรการดูแลรักษาความปลอดภัยเพิ่มขึ้น เช่น ติดตั้ง
เครื่องตรวจจับควันในอาคารทุกชนิดและทุกห้อง ติดตั้งถังดับเพลิงในอาคารทุกอาคาร ทั้งภายในและ
ภายนอก ตรวจสอบเครื่องดับเพลิงโดยผู้เชี่ยวชาญอยู่เสมอ ติดตั้งไฟฉุกเฉิน เชิญวิทยากรมาให้ความรู้
เรื่องการป้องกันอัคคีภัยปีละ ๑ ครั้ง จัดทำจุดรวมพลและซ้อมหนีไฟปีละ ๒ ครั้ง

ในส่วนของการเยียวยาที่ครอบครัวผู้เสียหายได้รับนั้น ส่วนใหญ่เป็นเงินบริจาคจาก
ภาคเอกชนที่ร่วมกันบริจาคและให้การช่วยเหลือ ส่วนหน่วยงานราชการจะให้การช่วยเหลือในด้านของ
การรักษาและการศึกษา นอกจากนี้ภาคเอกชนโดยบริษัท เอไอเอ จำกัด ยังได้มอบทุนการศึกษาให้แก่
เด็กที่ประสบเหตุเพลิงไหม้ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาจนกระทั่งศึกษาจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

กรณีมีปัญหที่ต้องพิจารณาว่า การเกิดเหตุเพลิงไหม้หอพักบ้านเด็กร่วมใจมีหน่วยงาน
ของรัฐหรือเอกชนกระทำการหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า หอพักบ้านเด็กร่วมใจเป็นสถานที่อยู่ภายใต้การดูแลของมูลนิธิ
พันธกิจสุขสันต์ (องค์กรสาธารณประโยชน์)^๔ อันเป็นองค์กรภาคเอกชน ที่ขอขึ้นทะเบียนเป็นสถาน
สงเคราะห์ต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงราย แต่หอพักบ้านเด็กร่วมใจ
สร้างมาแล้วประมาณ ๔๐ ปี จึงเป็นการสร้างก่อนที่กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ในการขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนา
ฟื้นฟู พ.ศ. ๒๕๔๔ จะมีผลใช้บังคับ จึงไม่อาจถือได้ว่า เป็นการฝ่าฝืนกฎกระทรวงดังกล่าว ในส่วนสาเหตุ

/การเกิด ...

^๔ พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

"องค์กรสาธารณประโยชน์" หมายความว่า องค์กรภาคเอกชนที่ได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการ
จัดสวัสดิการสังคมตามพระราชบัญญัตินี้

การเกิดเพลิงไหม้นั้น ได้ความจากพิสูจน์หลักฐานจังหวัดเชียงรายว่า เพลิงได้ลุกลามขึ้นก่อนที่ด้านหลังข้างซ้ายของบริเวณพื้นที่ทำกิจกรรมในท้องถื่น ชั้นที่ ๑ ของอาคารที่เกิดเหตุ ส่วนสาเหตุการเกิดเพลิงไหม้ครั้งนี้เกิดจากการหลุดหลวม (loose contact) ระหว่างขั้วหลอดกับขาพลาสติกของชุดหลอดฟลูออเรสเซนต์ ทำให้เกิดความร้อนสะสมที่บริเวณขาพลาสติกของชุดหลอดฟลูออเรสเซนต์ เป็นเหตุให้ขาพลาสติกเกิดการหลวมหรือเกิดความร้อนสะสมจนถึงอุณหภูมิติดไฟของขาพลาสติก ทำให้ขาพลาสติกลุกลามตกลงไปถูกกับวัสดุที่เป็นเชื้อเพลิงบริเวณจุดต้นเพลิง เช่น เสื้อผ้า และพรม ทำให้เกิดการติดไฟและลุกลามไหม้เกิดความเสียหายดังที่ปรากฏ ข้อเท็จจริงน่าจะเชื่อว่า เหตุเพลิงไหม้เกิดจากอุบัติเหตุ ประกอบกับในเบื้องต้นหน่วยงานของรัฐและเอกชนได้ร่วมกันให้การช่วยเหลือแก่ครอบครัวเด็กที่ประสบเหตุ ทั้งในด้านเงินเยียวยา ค่ารักษาพยาบาล การศึกษา และการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ อันเป็นสิทธิที่ครอบครัวผู้ประสบเหตุควรได้รับ อีกทั้งยังปรับปรุงอาคารเพื่อป้องกันเหตุเพลิงไหม้ในอนาคต ในขั้นนี้ พยานหลักฐานจึงยังไม่เพียงพอที่จะรับฟังได้ว่า มีหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนกระทำความหรือละเลยการกระทำจนเป็นเหตุให้เกิดเพลิงไหม้ทำให้เด็กได้รับอันตรายต่อชีวิตและบาดเจ็บสาหัสอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เห็นควรยุติเรื่อง

อย่างไรก็ตาม เหตุเพลิงไหม้เกิดจากอาคารที่เป็นไม้และปลูกสร้างมาเป็นเวลากว่า ๔๐ ปี เป็นเหตุให้อุปกรณ์ไฟฟ้าภายในอาคารไม่สมบูรณ์ ประกอบกับมีวัสดุซึ่งเป็นเชื้อเพลิงได้อย่างคืออยู่ภายในอาคารที่พึก จึงทำให้เพลิงไหม้ลุกลามได้ง่ายขึ้น หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่รับเด็กไว้ดูแลถือเป็นผู้ปกครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งมีหน้าที่ต้องคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนมิให้ตกอยู่ในภาวะอันน่าจะมีอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ^๖ ควรต้องตระหนักถึงความสำคัญของหน้าที่ของตน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในเหตุสุดวิสัยที่ไม่อาจคาดเดาได้เช่นกรณีนี้ ประกอบกับปัจจุบันยังมีเด็กที่ประสบเหตุเพลิงไหม้อีกจำนวน ๒ ราย ที่ยังต้องรักษาอย่างต่อเนื่อง คือรายเด็กหญิงรดา อาเชาะ และเด็กหญิงนรินทร์ทิพย์ อาจุ ซึ่งใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าและสิทธิผู้พิการในการรักษา และทีมแพทย์ผู้ทำการรักษาวินิจฉัยว่ายังสามารถรักษาให้

/อาคาร ...

^๖ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ปกครอง” หมายความว่า บิดามารดา ผู้อนุบาล ผู้รับบุตรบุญธรรม และผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยง ผู้ปกครองสวัสดิภาพ นายจ้าง ตลอดจนบุคคลอื่นซึ่งรับเด็กไว้ในความอุปการะเลี้ยงดูหรือซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วย

มาตรา ๒๓ ผู้ปกครองต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนตามสมควรแก่ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมแห่งท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำตามที่กำหนดในกฎกระทรวงและต้องคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนมิให้ตกอยู่ในภาวะอันน่าจะมีอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ

อาการทางกายเป็นปกติได้ แต่ต้องใช้วิธีการผ่าตัดและทำกายภาพบำบัดอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ในรายชื่อของเด็กหญิงรดา อาเซาะ พบว่ามีความผิดปกติทางสมอง ทำให้เรียนรู้ช้ากว่าปกติเนื่องจากการขาดอากาศหายใจจากเหตุเพลิงไหม้ จึงเห็นควรส่งเรื่องการรักษาของเด็กทั้งสองรายไปยังกระทรวงสาธารณสุขเพื่อให้การช่วยเหลือต่อไป

นอกจากนี้ เห็นควรมีข้อเสนอแนะไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ควรร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ในการตรวจสอบสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือสถานพัฒนาและฟื้นฟูที่มีห้องสำหรับเด็กพักอาศัย ไม่ว่าจะเป็นในลักษณะไป-กลับ หรือพักประจำ ให้จัดทะเบียนหรือดำเนินการให้มีมาตรฐานเป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู พ.ศ. ๒๕๔๙^๓ ที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนดตามความเหมาะสม

๒) กระทรวงศึกษาธิการควรควบคุมให้สถานศึกษาที่มีลักษณะเป็นโรงเรียนประจำ สำหรับให้นักเรียนพักค้าง จัดทำหอพักให้มีมาตรฐานตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘

๓) กระทรวงมหาดไทยควรกำกับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบหอพักสำหรับนักเรียนที่อยู่ในกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งให้ดำเนินการเป็นไปตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

/ทั้งนี้ ...

---

^๓ กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู พ.ศ. ๒๕๔๙

ข้อ ๑๐ ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือสถานพัฒนาและฟื้นฟูให้มีสุขลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ที่ตั้งอาคาร ต้องอยู่ในบริเวณสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ ไม่อยู่ใกล้ขีดสถานบริการ ตามกฎหมาย ว่าด้วยสถานบริการ บริเวณที่มีมลพิษเกินกว่าที่กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด หรือบริเวณที่เสี่ยงอันตราย เช่น บริเวณชนถ่ายก๊าซ น้ำมัน สารเคมี หรือสารพิษ เว้นแต่มีมาตรการป้องกันความเสี่ยงอันตรายดังกล่าว และต้องจัดทำรั้วหรือที่กั้นบริเวณ ให้เป็นสัดส่วน และมีทางเข้าและออกไม่น้อยกว่าสองทาง ถ้ามีทางเดียวต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๖ เมตร ต้องมีพื้นที่สำหรับเด็กได้เล่นหรือพักผ่อนได้ตามสมควรบริเวณภายนอกอาคาร

(๒) อาคาร จะต้องสูงไม่เกินสี่ชั้น มีทางเข้าและออก ที่สามารถเคลื่อนย้ายเด็กออกจาก อาคารได้สะดวก เมื่อเกิดอัคคีภัยหรือภัยพิบัติ โดยต้องมีทางเข้าและออกอย่างน้อยสองทาง แต่ละทางกว้าง ไม่น้อยกว่า ๘๐ เซนติเมตร ถ้ามีทางเดียวต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๒ เมตร ภายในอาคารต้องมีแสงสว่างเพียงพอ มีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ลักซ์ และมีช่องระบายอากาศอย่างเพียงพอมีระบบฟอกอากาศหรือระบายอากาศที่เหมาะสม

ในกรณีที่สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือสถานพัฒนาและฟื้นฟู รับทั้งเด็กหญิงและเด็กชาย ต้องจัดให้มีห้องนอน ห้องน้ำและห้องส้วมสำหรับเด็กหญิงและเด็กชาย แยกต่างหากจากกันเป็นสัดส่วน

ทั้งนี้ สถานที่พักตามข้อ ๑) - ๓) ควรจัดให้มีทางหนีไฟ ป้ายบอกทางหนีไฟ อุปกรณ์ตรวจจับควัน เครื่องดับเพลิง และซ้อมหนีเพลิงไหม้เป็นประจำทุกปีเพื่อป้องกันการเกิดเหตุการณ์ในลักษณะดังกล่าว และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย ควรกำหนดมาตรการในการควบคุมการออกแบบ การติดตั้ง การตรวจสอบและบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ติดตั้งในสถานที่พักดังกล่าวให้เป็นไปตามมาตรฐานที่สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) กำหนด พร้อมกำหนดระยะเวลาการตรวจสอบคุณภาพไว้ด้วย

๕. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ จึงมีมติให้ยุติเรื่อง และส่งเรื่องการรักษาเด็กหญิงรดา อาเฮาะ และเด็กหญิงนรินทร์ทิพย์ อาจู ไปยังกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้การช่วยเหลือด้านการรักษาต่อไปตามข้อ ๔ วรรคเจ็ดของรายงานนี้ ตลอดจนมีข้อเสนอแนะตามข้อ ๔ วรรคแปดและวรรคเก้าของรายงานนี้ไปยังกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงศึกษาธิการ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๑) เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นายวัส ติงสมิตร	ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
นางฉัตรสุดา จันทร์ดียิ่ง	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
นางอังคณา นีละไพจิตร	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
นายชาติชาย สุธาธิกุล	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ